

Landbruksplan for Bardu kommune

Del II Tiltaksplan

Foto V.Kjelsvik-03

INNHALDSFORTEGNELSE- DEL II TILTAKSPLAN

5. TILTAK	3
5.1 JORDVERN OG EGNETHET - BOSETTING OG EIENDOMSSTRUKTUR	3
5.2 SKOGBRUK	4
5.3 TRADISJONELL PRODUKSJON I JORDBRUKET	5
5.3.1 TILTAK SOM BERØRER ALLE PRODUKSJONER.....	5
5.3.2 KUMELKPRODUKSJON	6
5.3.3 SAUEHOLD	6
5.3.4 SPESIALISERT STORFEKJØTTPRODUKSJON.....	7
5.3.5 GEIT	7
5.4 KULTURLANDSKAPET	8
5.5 REKRUTTERING	8
5.6 LANDBRUKSBASERTE TILLEGGSNÆRINGER	8

5. TILTAK

"Jeg er derfor så fri å mene, at så vilkårlig som alt ligger an i verden i dag, må det bli et sterkt jordbruk som blir Bardudalens ryggrad framleis"

Johan Elverum 1959, herredsaagronom i Bardu 1922-1962.

Tiltaksdelen er et eget avsnitt, fordi den ønskes rullert og presentert for kommunestyret årlig. De prioriterte tiltaka skal gjennomføres i planperioden for å oppnå målsettingene, og skal bidra til en effektiv bruk av de økonomiske og personelle ressursene. Med dagens ressurser må vi konsentrere oss om utvalgte tiltak. Øvrige tiltak kan tas opp etter hvert som de prioriterte tiltakene er kommet i gang. Foreslåtte tiltak kommer i tillegg til ordinære arbeidsoppgaver på avdeling landbruk, og dette setter begrensninger på hva som kan gjennomføres hvert år.

5.1 Jordvern og egnethet - bosetting og eiendomsstruktur

- a) Fradeling på tun skal normalt ikke forekomme.
- b) God, dyrka jord som egner seg til maskinell drift samt dyrkbar jord i de mest aktive bygdene skal ha sterkt vern.
- c) Det kan åpnes for fradeling av boligtomter på utvalgte områder på landbrukseiendommer der de ikke kommer i konflikt med dagens eller framtidig landbruksdrift.
- d) Det åpnes for fradelinger av større boligtomter opp til 20 daa, men eiendommens rettigheter skal tinglyses.
- e) Annonsering av fradelte tomter på www.bardu.kommune.no
- f) Være positiv til deling av landbrukseiendom når fradelte areal selges som tilleggsjord til bruk i drift.
- g) Legge til rette for eierskap som erfaringsmessig fører til en forsvarlig langsiktig ressursbruk, blant annet ved å
 - Stimulere til at flere ubebodde eiendommer selges.
 - Unngå sameie (flere eiere av samme eiendom). Dette skal vurderes strengt ved konsesjonssøknader og ved søknader om fritak fra bo- og/eller driveplikt.
 - Håndheve boplikten strengt på alle landbrukseiendommer. Det kan gis midlertidig fritak i **maks 5 år** pga. istandsetting av hus, søkers arbeids- eller utdanningssituasjon. Det skal

ikke gis ytterligere fritak. Ved søknad om fritak fra boplikt etter Odelsloven kan særlige forhold, jfr. rundskriv M-5/2001, eventuelt føre til midlertidig/varig fritak.

- Generelt legge mest vekt på bosettingshensynet og mindre på eiendomsstørrelse og avkastningsevne ved søknad om fritak fra boplikt.
- Oppfordre til at driveplikten oppfylles gjennom langvarige, skriftlige leiekontrakter. Slike leiekontrakter bør være på minst 10 år og bør tinglyses.
- h) For å opprettholde arealet med dyrka jord, skal det etableres en "Jordbank" der grunneiere kan melde inn ønske om leie eller utleie av areal. Annonsering på www.bardu.kommune.no
- i) Vurdere muligheter for hyttebygging i aktuelle områder utenfor Altevatnområdet.
- j) Stimulere til utbygging av bredbands- og mobildekning på bygdene for å sikre bedrifter og bosetting.

Ansvarlig: Avdeling landbruk i samarbeid med avdeling plan og utvikling

5.2 Skogbruk

- a) Furuskog, plantefelt og øvrig skogareal på høy og middels bonitet som egner seg for maskinell drift skal ha sterkt vern i mot nedbygging.
- b) Arrangere årlige kurs i "Aktivt Skogbruk".
- c) Videreføre ordningen med "Ekstra skogkulturprosjekt" i sommermånedene.
- d) Motivere og sysselsette ungdom til å jobbe med skogkultur.
- e) Jobbe aktivt for å opprettholde dagens tilskuddsordninger, både kommunale og statlige.
- f) Informere om skogavgift, både på møter og i daglig kontakt med skogeiere, fokusere på de positive sidene ved skogavgiftsordningen.
- g) Lage register/database- "skogbank" for skogeiere som ønsker å selge skog på rot, og være behjelpelig med kontaktformidling overfor interesserte skogsentreprenører/skogsarbeidere. En slik ordning kan også formidle salg av vedskog.
- h) Øke kunnskapen om bioenergi og stimulere til maskinsamarbeid.
- i) Være oppdatert på trevirkets egenskaper og formidle kunnskap mot aktuelle brukergrupper.

Ansvarlig: Avdeling landbruk i samarbeid med Bardu skogeierlag

PLANARBEID:

- Utarbeide en flerårig strategi for skogkulturaktiviteten i kommunen. **Frist:** 2004/ 2005
- Utarbeide en overordna skogsvegplan for Bardu kommune. **Frist:** Sommer 2005

5.3 Tradisjonell produksjon i jordbruket

5.3.1 Tiltak som berører alle produksjoner

- a) Få i gang ”Samarbeidsrådet for landbruket” i Bardu, og sikre god utnytting av de ressursene som er tilgjengelige hos ulike aktører innen landbruket i kommunen. Samarbeidsrådets sammensetning bør imidlertid diskuteres. **Ansvarlig:** Jordbrukssjef
- b) Dølahallkurs videreføres. **Ansvarlig:** Samarbeidsrådet og Troms Landbruksfaglige senter
- c) Oppfordre Bondelaget til å videreføre Landbrukskafé som møteplass for de ulike aktørene som arbeider innen og med landbruk i kommunen. Ta opp og diskutere felles aktuelle tema, eventuelle tiltak en kan sette inn, samt tema for fagurer, kurs, møter osv.
- d) Prøve å få etablert 1 – 2 samarbeidstiltak, spesielt maskinsamarbeid.
- e) **Ansvarlig:** Avdeling landbruk i samarbeid med Kletten Maskinlag

ØKONOMISKE TILTAK:

- Tilskudd til nydyrking (utbetales etter prioriteringsliste ved årsslutt). Inntil 50 % tilskudd, maks kr 2.000,-/daa
- Tilskudd til utbedring/bygging av driftsbygning som Innovasjon Norge har gitt tilsagn til (20 % av BU- tilskudd maks 50.000).
- Kommunen skal fortsatt gi et etableringstilskudd ved overtakelse av konsesjonspliktig landbrukseiendom. Forutsetning: Selvstendig drift og motta produksjonstilskudd. Maks tilskuddsbeløp er kr 10.000,- som utbetales når gården er kommet i drift.
Budsjett: kr 235.000 (Kraftfondet). **Ansvarlig:** Avdeling landbruk
- Kommunal Landbruksvikarordning må opprettholdes på dagens nivå med ei 100 % stilling. Egenbetalinga er 100,- kr pr. time (kr 700,-/dag). Prisen er til en viss grad med på å påvirke etterspørselen. Ordninga må imidlertid revideres, og timeprisen må vurderes på nytt.
Budsjett: Kr 340.000 (innenfor eget budsjett). **Ansvarlig:** Avdeling landbruk

INFORMASJON:

- Lage en infofolder om gjerdehold, og informere om grunneiers ansvar.
- Lage to informasjonsskriv i året til gårdbrukerne der det informeres om de ordningene som landbruket disponerer. Det informeres også på www.bardu.kommune.no
- Informere om jordleie til eiere av eiendommer som ikke er i drift.

Ansvarlig: Avdeling landbruk i samarbeid med faglagene.

5.3.2 Kumelkproduksjon

- a) Stimulere til samdriftsløsninger.

ØKONOMISK TILTAK:

- Tilskudd til kvotekjøp (sats i kr/liter avgjøres i oktober hvert år).

Budsjett: Kr 50.000 inkl. støtte til geitmelkkvotekjøp (Kraftfondet). Tilleggsfinansiering avgjøres årlig av kommunestyret.

PLANARBEID:

- Det skal utarbeides en strategi for tildeling av kvotetilskuddet. **Frist:** August 2005
Ansvarlig: Avdeling landbruk i samarbeid med Bondelaget

5.3.3 Sauehold

- b) Opprettholde og prioritere Investeringsstøtten (tidligere Organisert beitebruk) innenfor de tildelte SMIL- midlene.
- c) Bardu sau- og geitalslag skal være en naturlig høringsinstans innenfor saker der beitebrukerne har interesser.
- d) Bardu kommune skal føre en aktiv rovviltpolitikk med mål at utøvere innenfor sauenæringa fortsatt skal ha tilgang til utmarka, og at drifta skal kunne foregå tilnærmet som i dag.

PLANARBEID:

- Lage en "Beredskapsplan for akutte rovviltskader". **Frist:** Beitesesongen 2005
Ansvarlig: Avdeling landbruk

ØKONOMISK TILTAK:

- Stimulere til medlemskap i Sauekontrollen. Det skal kunne søkes og ytes et engangstilskudd på kr 2.000,-, tilskuddet vil også gjelde gamle medlemmer.

Budsjett: Tilleggsfinansiering over Kraftfondet ved behov.

5.3.4 Spesialisert storfekjøttproduksjon

- a) Styrke kompetansen. Bl. a arrangere Dølahallkurs/ studiering med hovedfokus på "Hvordan å redusere kostnadene innenfor produksjonen".
- b) Se på muligheter for Gilde NN ' s "Biffring"- Større besetninger og samarbeidsmodeller der den enkelte produsent spesialiserer seg enten på ammeku og kalv eller slutfôring av okse.
- c) Profilere storfekjøtt fra Bardu.
- d) Vurdere muligheten for beitelag for storfe i kommunen.

ØKONOMISK TILTAK:

- Tilskudd til nyetableringer med kr 20.000,-

Budsjett: Tilleggsfinansiering over kraftfondet ved behov.

5.3.5 Geit

"Akkurat nå arbeides med planer om samleseter for geit. Her kan en sette geitene sine i pensjon og være kvitt dem om sommeren, for geita gjør også mye skade på skogen. Derfor er særlig skogbruksfolk levende interessert i å internere geitene på et sted hvor de kan leve uten å gjøre ugagn. Geitmelka er for tiden så godt betalt at det ville være økonomisk uforsvarlig om geita skulle dø helt ut."

Johan Elverum. Fra Bardu Bygdebok Bind I (1949)

- a) Motivere eksisterende bruk til fortsatt deltagelse i prosjektet "Friskere geiter".

ØKONOMISK TILTAK:

- Tilskudd til kvotekjøp (sats i kr/liter avgjøres i oktober hvert år)

Budsjett: Kr 50.000 inkl. støtte til kumelkkvotekjøp (Kraftfondet). Tilleggsfinansiering avgjøres årlig av Kommunestyret

PLANARBEID:

- Det må utarbeides en strategi for tildeling av kvotetilskuddet. **Frist:** August 2005

Ansvarlig: Avdeling landbruk, Bondelaget

5.4 Kulturlandskapet

PLANARBEID:

- a) Lage hensiktsmessig tiltaksplan for bruk av de økonomiske virkemidlene, for slik å prioritere og stimulere til de viktigste tiltakene for vedlikehold av kulturlandskapet og forhindre forurensing. **Frist:** Innen februar 2005.

Ansvarlig: Avdeling landbruk i samarbeid med avdeling kultur. Faglaga er høringsinstanser.

5.5 Rekruttering

- a) Stimulere til salg av landbrukseiendommer som ikke drives eller bebos.

INFORMASJON:

- Lage infofolder om bruk av avløserordningen og annonsere på www.bardu.kommune.no
- **Ansvarlig:** Avdeling landbruk
- Innlede samarbeid med Hagelaget som ledd i profilering av småskala jord-/hagebruk.
- Informere om landbruket i skole og barnehage. Bl. a bidra ved 10. klassens yrkesveiledning og arrangere studietur til Senja Videregående Skole. **Ansvarlig:** Bondelaget

5.6 Landbruksbaserte tilleggsnæringer

- b) Bred og aktiv deltakelse i ELAV- prosjektet:

ELAV står for "Økt lokal næringsaktivitet og avkastning av skog og utmarksareal", og det er et samarbeidsprosjekt mellom skogbruksmyndighetene i Norge, Sverige, Finland, Skottland og Island. Formålet er å stimulere til bred verdiskapning og næringsutvikling i lokalmiljøet med skog og utmark som basisressurs, og en viktig del av prosjektet er å få til utveksling av kompetanse og erfaringer mellom deltagerne i prosjektet.

- c) Kartlegge muligheter for "Bygdeservice" hvor bønder samarbeider og formidler oppdrag de kan utføre, og på den måten utnytte ledig maskin- og arbeidskapasitet.
- d) Satse på merkevarebygging av nisjemat med lokalt særpreg.
- e) Samarbeide med kommunens grunneierlag om tiltak knyttet til tilrettelegging for allmenn ferdsel i utmark.

f) Reguleringsplaner for grusuttak skal sendes på høring til landbruksmyndighetene.

Ansvarlig: Avdeling for plan og utvikling.

g) Bærdyrking er ei lite utnyttede næring som kan utnyttes bedre.

h) Birøkt er ei næring i startfasen.

i) Mini/mikrokraftverk bør utredes flere steder i kommunen.

INFORMASJON:

- Informasjonsfolder om hva landbruket i Bardu kan tilby innbyggere og turister.
- Gårdsturisme i Bardu bør synliggjøres i den turistinformasjon som er tilgjengelig i Bardu.
- Organisere en bedre markedsføring av utmarksprodukter i kommunen ved publisering av informasjon om salg av jaktkort, fiskekort, priser, kontaktpersoner, m.m.

Legge ut informasjon på www.bardu.kommune.no eller lage egen internettportal.

Ansvarlig: Grunneierlag med støtte fra Avdeling service.

- "Grønn omsorg- Inn på tunet" tiltak er ei næring i vekst her i kommunen. Det må informeres slik at det er kjent innen kommunen og i nabokommuner hva som tilbys her i Bardu. **Ansvarlig:** Avdeling landbruk i samarbeid med "Grønn omsorg"- tilbydere i Bardu.